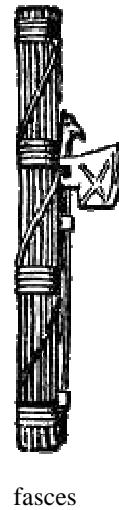

Obdobie Rímskej republiky (510 p. n. l. – 31 p. n. l.)

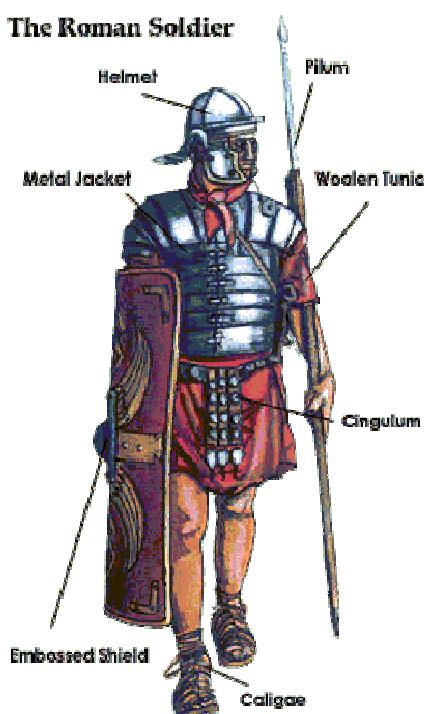
Termín republika pochádza z latinského ..... , ktorý v preklade znamená ..... . Riadenie štátu mal v období republiky na starosti každoročne volený ..... (magistrát). Okrem magistrátu spravovali republiku dvaja najvyšší úradníci - ..... , ktorí zastávali aj vojenské a súdne funkcie. Pri slávnostranných udalostach, ktoré boli spojené so sprievodmi, šlo pred konzulmi dvanásť liktorov, ktorí niesli symboly ich postavenia, funkcie a moci (najtypickejším symbolom bol *fascēs* - zväzok prútov previazaných červenou stuhou, do ktorých bola vložená sekera; boli symbolom trestnej moci). Dôležitou skupinou úradníkov boli každých päť rokov volení ..... , ktorí zostavovali zoznamy občanov podľa ..... , ktorý zároveň ohodnocovali.

Pomocným orgánom počas republiky bol tristočlenný ..... . Mal na starosti vojenské záležitosti, zásobovanie, financie a organizovanie verejných prác. V čase vojenského

fasces

nebezpečenstva alebo mimoriadnych udalostí bol konzulmi na návrh senátu postavení do čela republiky ..... . Jeho funkcia trvala ..... a nebola ničím obmedzená. Úrad bol v tomto období čestnou neplatenou funkciou, takže do politiky zasahovali len najmajetnejší.

Rímsky vojak

Zahraničná politika

Okolo roku 400 p. n. l. Rimania definitívne zlomili moc Etruskov a začali obsadzovať územie Itálie smerom na juh. Najvýznamnejším nepriateľom Rimanov sa stali ..... , ktorých najvýznamnejšou osadou bol prístav ..... . Rimania sa pokúsili dobyť túto osadu a tak si jej obyvatelia zavolali na pomoc gréckeho kráľa ..... . V počiatocných fázach bojov viedli Gréci, ktorí nakoniec uzavreli mier.

Rimania tak ovládli Itáliu od Pádu (Pádsku nížinu ovládli Gálovia) smerom na juh. Na dobytých územiach zakladali ..... , ktorých obyvatelia sa stali

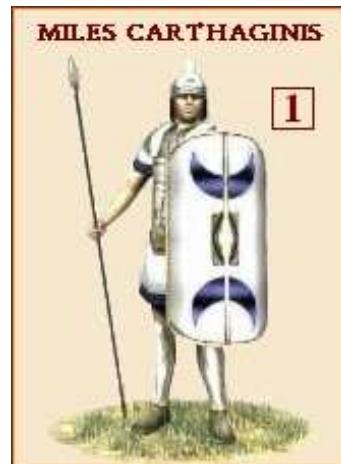
spojencami Ríma, ale nedostali rímske občianstvo ani politické práva. Museli však plniť vojenské povinnosti.

Vnútorná politika

Počiatky republiky sa spájajú s bojom .....
s ..... za politickú .....
Moc mali v rukách patricijovia a plebejci nemohli byť úradníkmi, preto si vynútili zriadenie vlastného snemu ..... Ich úlohou bola ochrana záujmov plebejcov a za týmto účelom používali tzv. právo .....

Plebejci boli znevýhodňovaní aj pri súdoch, sudcovia sa prikláňali na stranu majetných. V polovici 5. storočia p. n. l. si plebejci vynútili spísanie .....
....., ktoré bolo vystavené na námestí. Toto právo dostalo pomenovanie .....

Zrovnoprávnenie neodstránilo majetkové rozdiely medzi plebejcami. Ich bohatšia časť ..... s patricijmi a tak vznikla nová úradnícka aristokracia - ..... .

Púnsky vojak

Vznik Rímskej svetovej ríše

Hanibal

Po ovládnutí Itálie sa Rimania zamerali na .....
O tento bohatý ostrov malo záujem aj ....., ktoré založili ..... Kartágo za pomoci loďstva a žoldnierov ovládlo pobrežie severnej Afriky, časť Sicílie, Sardíniu, Korziku a časť Hispánie. Súperenie medzi Rímom a Kartágom o nadvládu v Stredomorí viedlo k vypuknutiu .....

Prvá púnska vojna (264 pn.l. – 241 pn.l.)

Prevahu na mori mali ....., na .....
Rimania, ktorí nakoniec zvíťazili a získali Sicíliu, Sardíniu a Korziku. Takto si vytvorili prvé závislé územia - ..... . Kartáginci si založili v Hispánii Nové Kartágo.

Druhá púnska vojna (218 p. n. l. – 202 p. n. l.)

V tejto vojne viedol Kartágincov ..... , ktorý sa vydal do Itálie z Hispánie cez Alpy. Po príchode do Pádskej nížiny sa k nemu pridávali ..... . Rimania utrpeli niekoľko porážok, ale najťažšiu pri ..... Od Ríma odpadli spojenci, no Hanibal sa neodvážil zaútočiť. Rím zorganizoval výpravu do ..... Hanibal sa vrátil na pomoc Kartágu, ale utrpel porážku pri meste ..... Kartágo stratilo ..... svoje vojnové loďstvo a muselo platiť vysoké vojenské reparácie.

Tretia púnska vojna (149 p. n. l. – 146 p. n. l.)

Rimania v tejto vojne definitívne dobyli Kartágo a zrovnali ho so zemou. Všetky africké územia, ktoré predtým patrili Kartágu si Rimania pripojili k ríši a vytvorili z nich .....

OTÁZKY NA OPAKOVANIE:

1. Vysvetlite pojem republika. ....
2. Vysvetlite historické pojmy:
konzul - .....
cenzor - .....
diktátor - .....
plebejec - .....
patricij - .....
tribún ľudu - .....
nobilita - .....
3. S kým sa dostali do konfliktu Rimania na juhu Itálie? .....
4. Čo bolo podstatou boja medzi plebejcami a patricijmi a ako sa toto súperenie skončilo? .....
.....
5. Kam zamerali Rimania svoju pozornosť po ovládnutí Itálie? .....
6. Ktorý národ a kde založil Kartágo? .....

7. Stručne opíšte priebeh jednotlivých púnskych vojen. Prvá púnska vojna.....

.....
Druhá púnska vojna .....

.....
Druhá púnska vojna .....

